

Türk Yoğun Bakım Hemşireleri Derneği

Yoğun Bakım Hemşirelerinin Yaşadığı Sorunlar

Yoğun bakım üniteleri, kritik hastaların bakıldığı, karmaşık yüksek teknolojiler ile donatılmış, insan gücü profili ve profesyonel kapasitesi açısından farklı ve çok özel birimlerdir. Yoğun bakım ünitesindeki hastaların, monitorizasyon ile sürekli kalp ritmi ve hızı, kan basıncı, solunum hızı, oksijen saturasyonu vb. birçok hemodinamik izlem parametrelerinin 7/ 24 izlenmekte ve birçok teknolojik destek cihazları ile organ fonksiyonları desteklenmektedir. Hastaların kesintisiz izlemi, fiziksel değerlendirmesi, tedavi ve bakımları yoğun bakım hemşireleri tarafından yapılmaktadır. Avusturalya ve Amerikan Yoğun Bakım Hemşireleri Birliği'nin "Yoğun Bakım Hemşireliği için İşgücü Standartları"nda, bir yoğun bakım ünitesindeki hemşirelerin %75'nin yoğun bakım alanında özel eğitim almış nitelikli hemşirelerden oluşması gerektiği vurgulanmaktadır. Yoğun bakım ünitesinde, hasta sonuçlarının ve mortalite oranlarının, optimal teknolojiler kullanılmasının yanı sıra, nitelikli yoğun bakım hemşirelerinin bilgi ve becerileri ile hemşire sayısı ile yakından ilişkili olduğu gösterilmiştir. Bu nedenle, yeterli sayıda nitelikli yoğun bakım hemşiresinin sayısının artırılması ve istihdam edilmesi, hastaların en güvenilir ve etkin tedavi ve bakımının sağlanmasında kritik bir role sahiptir.

Sağlık Bakanlığı tarafından günlük paylaşılan güncel vaka sayılarına bakıldığında, yoğun bakım ünitesinde yatan ve mekanik ventilasyon desteğine ihtiyacı olan hasta sayısı her geçen gün artış göstermektedir. Artış hızı dikkate alındığında, yoğun bakım ünitesine gereksinimi olacak hasta sayısının da artacağı açıktır. Bu nedenle yoğun bakım hemşirelerinin güncel sorunlarının hızla çözümü krizin etkin şekilde yönetilebilmesini sağlayacaktır.

1. Çin ve Amerika Birleşik Devletleri vb. ülkeler tarafından önerilen uygulama, kritik hastanın mekanik ventilatöre bağlı olmasının yanı sıra bulaş riskinin yüksek olması sebebiyle COVID (+) olan 1 hastaya 1 yoğun bakım hemşiresinin bakması yönündedir. Ülkemiz koşullarında, yoğun bakım hemşireleri tüm tedavi ve bakım girişimlerini **en az 2-3 mekanik ventilatöre bağlı COVID (+) veya şüpheli hastaya bakım vermek durumunda kalmaktadırlar.**

2. **Yeterli sayıda Kişisel Koruyucu Ekipman'a ulaşamayan ve ciddi sıkıntılar yaşayan yoğun bakımlar mevcut. Yeterli sayıda KKE bulunan bazı kurumlarda ise, gelecekte talebin artma ihtimali olması nedeniyle günümüz koşullarında idareli kullanmaya çalıştıkları belirtilmektedir.** İdareli kullanılması durumunda ise, COVID (+) hastaya tedavi ve bakım sağlarken, ilgili ekipmanların kullanım ömrü aşmakta ve koruyuculuğu azalmaktadır.

3. **Yoğun bakım ünitelerinde 24 saat vardiya uygulamaları devam ediyor. Hızla yeterli dinlenme aralıkları oluşturulmalı, görevlendirmeler ile yeterli sayıya ulaşılmalı ve zorunlu mesailere son verilmelidir.** Literatürde yapılan çalışmalara bakıldığında, hemşirelerin günde maksimum 12 saat çalışmaları ve haftalık çalışma saati 48 saati geçmemesi gerektiği belirtilmektedir. 24 saatlik vardiyalar yoğun bakım hemşirelerinin aşırı düzeyde fiziksel ve psikolojik sağlıklarının bozulmasına, infekte olma ve işgücü kaybına, hasta güvenliğinin riskli hale gelmesine yol açmaktadır.

4. **Covid-19'a bağlı olarak etkilenen meslektaşlarımız olduğunu biliyoruz, sayısının açıklanması gerekmektedir.** Alandaki yoğun bakım hemşirelerin etkin şekilde istihdamı ve stratejik planların geliştirmesi açısından alandaki hemşire kaybını bilmek önemlidir.

5. **Covid-19 (+) / şüpheli hasta ile çalışan meslektaşlarımız rehberde önerilen algoritma ile testlerinin yapılmadığını ifade etmektedir.** Covid-19 (+) / şüpheli hasta ile çalışan yoğun bakım hemşirelerinin tanı testleri hızla yapılmalı, sonuçlar kişilere teslim edilmelidir.

6. **Sağlıklı beslenme koşullarının** olmadığına ilişkin bildirimlerde bulunan yoğun bakım üyeleri bu soruna da çözüm beklemektedir.

7. **Barınma ihtiyacı olanlar için güvenli ortamlar** ve çocuk sahibi olanların çocuklarının bakımına ilişkin gerekli destekler oluşturularak, pandemi sürecinde tüm enerjilerini sadece etkin ve güvenli şekilde sağlık hizmeti sağlamaya harcamaları sağlanmalıdır.

8. Yaşanan kriz ile birlikte yoğun bakım çalışanlarının **psikolojik destek alma ihtiyacı** derneğimize bildirilmektedir. Sağlık çalışanlarının stigma/etiketlenmesi korkusunu yaşadıklarını bildirmektedirler

9. Bazı özel hastanelerin hemşirelere “ **Covid-19 virüsü bulaşsa dahi kurumu bundan dolayı sorumlu tutmayacağım ve hiçbir hak talep etmeyeceğimi kabul ve taahhüt ederim**” şeklinde düzenlenmiş evrak imzalattığı bilgileri gelmektedir.

10. Bazı özel hastanelerin hemşirelere “ **işyerinde hizmet azalmasına bağlı olarak uygulanacak kısa çalışma ödeneği uygulamasına katılmayı talep ve kabul ediyorum**” şeklinde düzenlenmiş evrak imzalattığı bilgileri gelmektedir.

Türk Yoğun Bakım Hemşireleri Derneği